

VÝROČNÁ SPRÁVA 2024

Centrum pastorácie Rómov Lacho pastiris

Spišská diecéza

Obsah

1. Predhovor
 2. Predstavenie Centra pastorácie Rómov Lacho pastiris
 3. Poslanie a vízia centra
 4. Organizačná štruktúra centra
 5. Pastorované lokality
 6. Liturgický a sviatostný život
 7. Rómska animátorská škola (RAŠ)
 8. Celodiecézna konferencia o pastorácii Rómov
 9. Púte a duchovné podujatia
 10. Práca s deťmi, mládežou a rodinami
 11. Tvorivé dielne a letné tábory
 12. Dobrovoľníci a spolupracovníci
 13. Publikačná a metodická činnosť
 14. Štatistiky
 15. Poďakovanie a záver
-

1. Predhovor

Milí priatelia, podporovatelia a spolupracovníci,

rok 2024 bol pre Centrum pastorácie Rómov Lacho pastiris obdobím intenzívnej práce, rastu a nových príležitostí. Počas celého roka sme sa snažili naplňať naše poslanie prinášať Kristovo evanjelium medzi rómske komunity Spišskej diecézy a vytvárať priestor, v ktorom môžu deti, mladí ľudia i dospelí objavovať svoju dôstojnosť Božích detí.

Naša služba sa uskutočňovala prostredníctvom pravidelných liturgických slávení, katechéz, stretiek, prípravy na sviatosti, duchovných obnov, formácie animátorov a mnohých komunitných aktivít. Veľkú pozornosť sme venovali práci s deťmi a mládežou, pretože práve oni predstavujú budúcnosť našich komunít i Cirkvi.

Rád by som poďakoval všetkým kňazom, dobrovoľníkom, učiteľom, animátorom a spolupracovníkom, ktorí svojím časom, službou a modlitbami prispeli k rozvoju pastorácie Rómov. Osobitná vďaka patrí všetkým rodinám a mladým ľuďom, ktorí sa aktívne zapájali do života spoločenstva.

Nech je táto výročná správa nielen prehľadom vykonanej práce, ale aj svedectvom o tom, že Boh koná veľké veci aj prostredníctvom malých krokov každodennej služby.

Mgr. Marián Sivoň

riaditeľ Centra pastorácie Rómov Lacho pastiris

2. Predstavenie Centra pastorácie Rómov Lacho pastiris

Centrum pastorácie Rómov Lacho pastiris pôsobí v rámci Diecézneho úradu pre evanjelizáciu a apoštolát Spišskej diecézy. Jeho cieľom je koordinovať, podporovať a rozvíjať pastoráciu Rómov na území diecézy.

Centrum vytvára priestor pre spoluprácu kňazov, rehoľných sestier, učiteľov, animátorov a dobrovoľníkov, ktorí sa venujú evanjelizácii, katechéze a sprevádzaniu rómskych komunít.

Názov „Lacho pastiris“ znamená v rómskom jazyku „Dobrý pastier“. Tento názov vyjadruje naše základné poslanie – nasledovať Ježiša Krista, Dobrého pastiera, ktorý pozná svoj ľud, sprevádza ho a vedie k plnosti života.

3. Poslanie a vízia centra

Poslaním Centra pastorácie Rómov je prinášať evanjelium medzi rómske komunity spôsobom, ktorý rešpektuje ich kultúru, jazyk a životné podmienky.

Našou víziou je:

- budovať živé kresťanské spoločenstvá,
- formovať novú generáciu rómskych lídrov,
- podporovať rodiny v kresťanskej výchove,
- viesť deti a mladých k aktívnemu životu viery,
- pomáhať pri integrácii rómskych komunít do života Cirkvi a spoločnosti.

Pastorácia Rómov nie je iba organizovaním podujatí. Je predovšetkým vytváraním vzťahov, budovaním dôvery a sprevádzaním ľudí na ich životnej ceste.

4. Organizačná štruktúra centra

Riaditeľ

Mgr. Marián Sivoň

Tajomník

Mgr. Martin Pasiar

Rada Centra pastorácie Rómov

- Martin Pasiar
- Peter Klubert
- Ľuba Pitoňáková
- Martin Kandráč
- Viktor Porubský
- Angela Mirgová
- František Polhoš

Dobrovoľníci: približne 15 osôb.

5. Pastorované lokality

V roku 2024 Centrum pastorácie Rómov Lačno pastiris koordinovalo pastoráciu v lokalitách:

- Letanovce
- Lomnička
- Krížová Ves
- Markušovce
- Smižany
- Veľká Lomnica
- Kežmarok a Stráne pod Tatrami
- Spišská Nová Ves
- Výborná
- Bystrany

V jednotlivých komunitách prebiehali pravidelné liturgické slávenia, katechézy, príprava na sviatosti, stretnutia detí a mladých, stretnutia dospelých, biblické stretnutia, miništrantské stretnutia, gitarové krúžky a tvorivé dielne.

Do pravidelných aktivít bolo zapojených približne 2 500 osôb.

6. Liturgický a sviatostný život

Liturgický život tvorí srdce pastorácie Rómov v Spišskej diecéze. Práve prostredníctvom slávenia Eucharistie, sviatostí a spoločnej modlitby sa budujú živé kresťanské spoločenstvá a prehlbuje sa osobný vzťah veriacich s Bohom.

V roku 2024 sa v jednotlivých pastorovaných lokalitách pravidelne slávili sväté omše, pobožnosti, adorácie a modlitbové stretnutia. V niektorých komunitách sa bohoslužby konali denne, v iných raz alebo viackrát týždenne podľa miestnych možností.

Približne 1 500 osôb sa pravidelne zúčastňovalo liturgických slávení počas celého roka.

Sviatostný život

Významnou súčasťou pastorácie bola príprava na prijatie sviatostí.

Prvé sväté prijímanie

Počas roka pristúpilo k prvému svätému prijímaniu približne 400 detí. Táto udalosť bola pre mnohé rodiny významným duchovným momentom a zároveň príležitosťou na prehĺbenie života viery.

Sviatosť birmovania

Sviatosť birmovania prijalo približne 120 mladých ľudí. Príprava pozostávala z pravidelných stretnutí, katechéz, modlitieb a duchovnej formácie.

Krsty

V jednotlivých komunitách bolo udelených približne 450 krstov detí i dospelých.

Sobáše

Počas roka bolo uzatvorených približne 30 cirkevných manželstiev.

Sviatosť zmierenia a sviatosť chorých

Kňazi pôsobiaci v pastorácii pravidelne vysluhovali sviatosť zmierenia a navštevovali chorých a starších ľudí vo svojich komunitách. Táto služba predstavuje dôležitú súčasť každodennej pastorácie.

7. Rómska animátorská škola (RAŠ)

Jedným z najvýznamnejších projektov Centra pastorácie Rómov Lacho pastiris je Rómska animátorská škola (RAŠ).

Jej cieľom je formovať mladých rómskych lídrov, ktorí budú schopní aktívne slúžiť vo svojich komunitách, viesť stretká, organizovať podujatia a pomáhať pri evanjelizácii.

V roku 2024 bolo do programu zapojených približne 40 účastníkov z deviatich lokalít Spišskej diecézy.

Stretnutia sa uskutočňovali raz mesačne formou celodennej formácie.

Na programe sa podieľalo približne 15 animátorov a spolupracovníkov.

Hlavné témy formácie

- Božia láska
- hriech a obrátenie
- Ježiš Kristus
- Duch Svätý
- Cirkev
- Božie slovo
- sviatosti
- Panna Mária
- animátorstvo a líderstvo

RAŠ sa počas rokov stala významným nástrojom formácie budúcich lídrov rómskych komunít. Mnohí absolventi sa dnes aktívne zapájajú do života farností a pomáhajú pri práci s deťmi a mládežou.

8. Celodiecézna konferencia o pastorácii Rómov

Dôležitou udalosťou roka bola Celodiecézna konferencia o pastorácii Rómov, ktorá sa uskutočnila v októbri 2024 v Smižanoch.

Konferencie sa zúčastnilo približne 100 účastníkov zo Slovenska i zahraničia.

Konferencia vytvorila priestor na vzájomné stretnutie, výmenu skúseností a hľadanie nových možností pastorácie rómskych komunít.

Prednášatelia

- Mons. János Székely (Maďarsko)

- prof. Ondřej Skřipník (Česká republika)
- prof. Róbert Malík (Česká republika)
- Katarína Pajerská (Ukrajina)

Počas konferencie zazneli prednášky o súčasných výzvach pastorácie, o budovaní spoločenstiev, o práci s mládežou a o možnostiach spolupráce medzi jednotlivými pastoračnými dielami.

Účastníci ocenili najmä možnosť osobného stretnutia a vzájomného povzbudenía v službe.

9. Púte a duchovné podujatia

Púte a duchovné podujatia patria medzi najvýznamnejšie momenty života rómskych komunít.

Počas roka 2024 sa uskutočnilo viacero podujatí, ktoré prispeli k posilneniu viery a budovaniu spoločenstva.

Celoslovenská púť Rómov do Gaboltova

Tradičná púť do Gaboltova patrí medzi najvýznamnejšie stretnutia rómskych veriacich na Slovensku. Zúčastnili sa jej aj veriaci zo Spišskej diecézy.

Diecézna púť Rómov do Smižian

Významným podujatím bola aj Diecézna púť Rómov do Svätyne Božieho milosrdenstva v Smižanoch, ktorá spojila veriacich z viacerých lokalít.

Medzinárodný deň Rómov

Dňa 8. apríla si rómske komunity pripomenuli Medzinárodný deň Rómov. Program zahŕňal modlitby, kultúrne podujatia a spoločné stretnutia.

Počas celého roka sa uskutočňovali aj duchovné obnovy, adorácie a modlitbové stretnutia.

10. Práca s deťmi, mládežou a rodinami

Osobitné miesto v pastorácii zaujíma práca s deťmi, mládežou a rodinami.

Pravidelné stretnutia vytvárali priestor na formáciu, modlitbu, budovanie priateľstiev a rozvoj talentov.

Pravidelné aktivity

Stretnutia detí, mládeže a dospelých

- približne 200 účastníkov
- pravidelne raz týždenne

Biblické stretnutia

- približne 30 účastníkov
- raz týždenne

Miništrantské stretnutia

- približne 120 účastníkov
- raz týždenne

Gitarové krúžky

- približne 15 účastníkov

V jednej lokalite sa jedného stretnutia zúčastňovalo približne 10 osôb.

Tieto aktivity pomáhali deťom a mladým objavovať svoju hodnotu, rozvíjať zodpovednosť a prehlbovať vzťah k Bohu i k druhým ľuďom.

11. Tvorivé dielne a letné tábory

Popri duchovnej formácii venovalo Centrum pastoraácie Rómov Lačho pastiris veľkú pozornosť aj rozvoju praktických zručností, tvorivosti a zmysluplnému tráveniu voľného času.

Počas roka sa v jednotlivých komunitách organizovali tvorivé dielne a rôzne voľnočasové aktivity, ktoré pomáhali rozvíjať talent detí a mladých ľudí a zároveň vytvárali priestor pre budovanie vzájomných vzťahov.

Tvorivé aktivity

Počas roka sa realizovali najmä:

- rezbárstvo s chlapcami,
- háčkovanie,
- pečenie perníčkov,
- výroba drobných dekoratívnych predmetov,
- výtvarné a kreatívne činnosti.

Tieto aktivity pomáhali deťom objavovať vlastné schopnosti, rozvíjať trpezlivosť, zodpovednosť a pracovné návyky.

Letné tábory

Významnou súčasťou práce s deťmi boli letné tábory. Prostredníctvom hier, športových aktivít, modlitby, katechéz a spoločných zážitkov vytvárali priestor pre komplexný rozvoj osobnosti detí.

Tábory boli zároveň príležitosťou na vytváranie nových priateľstiev, posilňovanie vzťahov a budovanie pozitívnych životných hodnôt.

12. Dobrovoľníci a spolupracovníci

Za každou úspešnou aktivitou stoja ľudia, ktorí sú ochotní venovať svoj čas, schopnosti a energiu službe druhým.

Centrum pastorácie Rómov Lacho pastiris môže svoju činnosť rozvíjať vďaka obetavej práci dobrovoľníkov, animátorov, učiteľov, katechétov, kňazov, rehoľných sestier a mnohých ďalších spolupracovníkov.

V roku 2024 sa do služieb centra pravidelne zapájalo približne 15 dobrovoľníkov.

Ich služba zahŕňala:

- organizovanie stretiek,
- pomoc pri táboroch,
- animovanie detí a mládeže,
- hudobnú službu,
- prípravu podujatí,
- technické zabezpečenie akcií,
- pomoc pri evanjelizácii a katechéze.

Všetkým dobrovoľníkom patrí úprimná vďaka za ich obetavosť a ochotu slúžiť.

13. Publikačná a metodická činnosť

Jednou z úloh centra je aj tvorba materiálov pre pastoráciu Rómov.

Počas roka boli využívané a propagované publikácie, ktoré pomáhajú pri katechéze, evanjelizácii a formácii detí, mladých i dospelých.

Publikácie

Rómsko-slovenský katechizmus I.

Publikácia vznikla ako pomôcka pre pastoračiu rómskych komunít a predstavuje významný príspevok k rozvoju katechézy v rómskom jazyku.

Katechizmus pomáha:

- lepšie porozumieť základom kresťanskej viery,
- rozvíjať náboženskú terminológiu v rómskom jazyku,
- podporovať katechétoch a animátorov pri práci v komunitách.

Centrum zároveň pokračovalo v príprave ďalších metodických a formačných materiálov pre pastoračiu Rómov.

15. Poďakovanie a záver

Rok 2024 bol rokom požehnania, spolupráce a nových príležitostí.

Centrum pastoraácie Rómov Lacho pastiris mohlo naplňovať svoje poslanie vďaka pomoci mnohých ľudí, ktorí sa rôznym spôsobom zapájali do služby medzi rómskymi komunitami.

Úprimné poďakovanie patrí:

- kňazom a rehoľným sestrám,
- animátorom a dobrovoľníkom,
- učiteľom a katechétoch,
- rodinám a veriacim v jednotlivých komunitách,
- dobrodincom a podporovateľom centra,
- Spišskej diecéze a Diecéznemu úradu pre evanjelizáciu a apoštolát.

Ďakujeme všetkým, ktorí svojou modlitbou, službou, podporou a osobným nasadením prispeli k šíreniu evanjelia medzi Rómami.

S dôverou hľadáme do budúcnosti a prosíme Boha, aby naďalej sprevádzal všetkých, ktorí sa podieľajú na tomto diele.

„Nech Boh odmení všetkých, ktorí svojím životom prinášajú nádej a dobro svojim blíždym.“

Mgr. Marián Sivoň

riaditeľ Centra pastoraácie Rómov Lacho pastiris

Kontakty

Centrum pastorácie Rómov Lačno pastiris

Spišská Kapitula 5

053 04 Spišské Podhradie

Riaditeľ: Mgr. Marián Sivoň

Tajomník: Mgr. Martin Pasiar

E-mail: cpr@kapitula.sk

www.cpr.kapitula.sk